

G E H E I M

DE NIEUWE AANPAK VAN DE C.P.N. EN DE WONINGBOUW

De inmiddels reeds veel besproken resolutie van de C.P.N. van November 1955 betreffende de "nieuwe aanpak" behelsde o.m. enkele passages, welke betrekking hebben op de woningbouw.

Verschillende vooraanstaande figuren uit de communistische partij en de vakbeweging hebben nadien bij verschillende gelegenheden belangwekkende uitspraken gedaan, welke stellig moeten worden gezien met deze resolutie als achtergrond.

Het opvallende in deze uitspraken is, dat van de communisten - en speciaal van de communistische bouwvakarbeiders - wordt verlangd positieve daden te stellen tot oplossing van het nationale woningbouwprobleem.

Indirect wordt hiermede erkend, dat de partij en de vakbeweging voorheen een - uit tactisch oogpunt - te negatief standpunt innamen.

Vanuit deze louter negatieve houding zag het communistische propaganda-apparaat de oplossing van het genoemde vraagstuk (opvoering van de woningproductie) n.l. alleen in vermindering van de voor de defensie in het algemeen - en voor de militaire bouwwerken in het bijzonder - ter beschikking gestelde gelden en in algemene loonsverhoging voor de bouwvakarbeiders. Voorts ageerde men voor vrijstelling van militaire dienst voor bouwvakarbeiders en tegen het verrichten van overwerk (o.m. door de bouwvakarbeiders).

Deze houding bracht de C.P.N. en de E.V.C. uiteraard in het isolement en verhinderde deze organisaties hun thans zo sterk gepropageerde politiek van "eenheid van actie" ook in de bouwnijverheid met succes te voeren.

Het isolement ook in deze sector te doorbreken is het voornaamste oogmerk van de communistische leiders met hun nieuwe aanpak in de onderhavige materie.

Weliswaar handhaaft men enerzijds zijn tot dusver t.a.v. de woningbouw ingenomen standpunt, doch men heeft er zoveel positieve elementen aan toegevoegd, dat de negatieve strekking er in sterke mate aan is ontnomen.

Enkele voorbeelden - in chronologische volgorde - mogen dit nader illustreren.

1. De Algemeen Secretaris van de C.P.N., Paul de GROOT, betoogde in zijn rede voor het partijbestuur ("De Waarheid" d.d. 17 November 1955), dat in het woningvraagstuk twee dingen op de voorgrond staan:
 - a. er moeten meer woningen komen;
 - b. de bouwvakarbeiders mogen er niet slechter op worden.

Zijn verzet tegen het isolement komt vooral tot uitdrukking in de passages, waarin hij zegt, dat alle betrokkenen (o.m. bouwvakarbeiders, ondernemers, kapitaalverstrekkers en de overheid) het eens moeten worden en een oplossing moeten zoeken voor problemen als huren, lonen, systeembouw, met als enig doel: het volk meer woningen te geven.

2. Het vooraanstaande partijbestuurslid Friedl BARUCH waarschuwde tijdens de op 19 en 20 November 1955 gehouden conferentie van het C.P.N.-district Centraal-Gelderland, de aanwezigen de in het onderhavige vraagstuk aangenomen negatieve houding niet te handhaven, aangezien - en daaruit blijkt nogmaals de tactische betekenis van de nieuwe aanpak op dit punt - deze handelwijze de communisten geen successen bracht; die zijn wél te behalen - aldus BARUCH - door een positiever standpunt in te nemen.
3. De landelijke E.V.C.-voorzitter - tevens lid van de 2e Kamer-fractie en het Partijbestuur van de C.P.N. - Frits REUTER verklaarde eind November

G E H E I M

1955 tijdens een besloten plaatselijke centrale ledenvergadering van de C.P.N., dat op de bouwwerken nog niet op volle kracht wordt gewerkt. Hij spoorde de aanwezigen aan de in politiek opzicht anders georiënteerde bouwvakarbeiders een voorbeeld te geven door de productie op te voeren.

Jarenlang zijn de partijfunctionarissen in hun uitlatingen zover niet gegaan vanwege het risico, dat zij daarmee liepen de geest van politieke "strijdbaarheid" bij de communistisch georiënteerde arbeiders te ondermijnen.

Daarnaast loopt de partijleiding thans het risico, door de gewone partijleden en E.V.C.-ers te worden misverstaan bij haar lopende actie tegen de methoden der productiviteitsverhoging ("superuitbuiting" genoemd) in de zgn. kapitalistische landen, waartoe de communisten ook Nederland rekenen.

4. Volgens de landelijk voorzitter van de bij de E.V.C. aangesloten Algemene Bond van Werkers in de Bouwnijverheid (A.B.W.B.), Wessel HARTOG ("De Waarheid" d.d. 29 November 1955), werd namens deze organisatie tot de minister van Wederopbouw en Volkshuisvesting het verzoek gericht een vertegenwoordiger van de A.B.W.B. te doen opnemen in de Nationale Raad voor de woningbouw, welke tot taak zou hebben de Regering hetzij op haar verzoek, hetzij op eigen initiatief te adviseren over te nemen maatregelen ter bevordering van de woningbouw.

Dit verzoek - waarop de minister overigens afwijzend beschikte - getuigt kennelijk van een zelfde nieuwe visie op het woningbouwvraagstuk als bij Paul de GROOT, Friedl BARUCH en Frits REUTER werd signaleerd.

Kenmerkende voorbeelden van de "Nieuwe Aanpak" van het vraagstuk van de woningnood door de C.P.N., worden voorts regelmatig verschaft door de communistische partij- en vakbondspers, bijv. in de vorm van aanprijzing van maatregelen tegen vorst- en regenverlet en de daarmee in de bouwwereld verbonden proefobjecten, zoals dat in Rijswijk.

De redevoeringen en uitlatingen van vooraanstaande partij- en vakbondsleders over deze nieuwe politiek getuigen van een voor de C.P.N.-leiding ook op het onderhavige terrein moeizame strijd tegen het isolement. Deze strijd richt zich ook tegen de als "sectarisch" aangeduide houding van die C.P.N.-leden, welke de door de partij thans ook in de bouwwereld gevoerde politiek van (schijnbare) inbreuken op de revolutionaire traditie van het Marxisme-Leninisme blijkbaar moeilijk kunnen verwerken.

Ook de in de aanvang van dit rapport gememoreerde November-resolutie van de C.P.N. getuigt van het besef, dat deze strijd tegen het "sectarisme" meer inspanning van het partij kader vraagt dan de waakzaamheid tegen "het uitglijden naar rechts".

Januari 1956